

Inleiding

Sinds april 2016 is de Kür op muziek voor menners een officiële KNHS-discipline.

In deze KNHS-brochure voor deelnemers en juryleden zijn de belangrijkste zaken voor het maken, het rijden en het beoordelen van een Kür op muziek voor menners op een rijtje gezet.

Je vindt een algemene uitleg over de Individuele Kür op muziek en er wordt specifiek uitleg gegeven over de bepalingen en de eisen aan de Kür per klasse.

In de Kür op muziek krijg je de gelegenheid om de sterke punten van je paard te benadrukken met oefeningen op de muziek van jouw keuze. De muziekkeuze is vrij, maar is erg belangrijk. Je moet er rekening mee houden dat de muziek past bij je paard en toegankelijk is voor de jury en het publiek.

Let op!

Het gaat niet om het rijden van een proef *met* muziek, het gaat om het rijden van een proef *op* muziek. Wat je laat zien in de ring, moet ook tot uiting komen in de muziek! Een goede Kür op muziek die aan alle voorwaarden voldoet is een feest om naar te kijken en naar te luisteren.

De voordelen / het leuke van een Kür op muziek?

- Je kunt de sterke punten van je paard optimaal benutten.
- Je kunt je eigen creativiteit kwijt bij het maken van je Kür en het uitzoeken en (laten) mixen van je muziek.
- Je mag de verplichte onderdelen meerdere keren laten zien. Dit wordt door de jury steeds beoordeeld met een cijfer in het technische gedeelte.
- Je kunt een mislukt onderdeel herhalen. Als je het goed uitvoert, kun je hiermee eventueel het eerder behaalde lagere cijfer compenseren.

In welke klasse kan ik een Kür op muziek rijden?

De Kür op muziek voor menners is opengesteld voor enkelspannen in de klasse L, M, Z en ZZ. Wanneer de Kür op muziek uitgeschreven wordt als aparte rubriek/evenement of verenigingsactiviteit, dan is het hebben van een startpas en/of het hebben van een stand in de wedstrijd sport niet noodzakelijk. Je mag dan zelf bepalen op welk niveau je een Kür wilt rijden.

Heb jij wel een startkaart en wil je een Kür rijden met een paard/pony waarmee je ook in het enkelspan op wedstrijden uitkomt (twee onderdelen of SWM), dan moet je de Kür minimaal op het niveau rijden waarin je als combinatie ook in de wedstrijden uitkomt. Je mag er altijd voor kiezen om op een hoger niveau te starten.

Voorbeeld

Je komt met je paard uit in de klasse M, dan start je minimaal M in de Kür, maar je mag ook een Z of ZZ kür starten als jij denkt dat je paard daaraan toe is.

Meer reglementaire bepalingen vind je verderop in deze brochure.

Hoofdstuk 1 – Algemene richtlijnen

Waar moet ik op letten bij het samenstellen van een Kür op muziek?

- Een vrije Kür op muziek is niet vrij - er zijn altijd bepaalde regels.
- Voor elke Kür geldt dat er een aantal verplichte oefeningen in verwerkt moet zijn. Deze vind je terug in de protocollen voor de Kür op muziek voor mannen (zie www.knhs.nl).
- De volgorde van de verplichte oefeningen is vrij. De verplichte oefeningen moeten voldoen aan de beschrijvingen/criteria zoals deze zijn omschreven/worden gevraagd in de 'klassieke' proeven.
- Houd er bij de choreografie van je proef rekening mee dat de jury de getoonde oefeningen ook kan beoordelen.
- Je mag niet-verplichte onderdelen tonen, maar deze mogen niet boven de moeilijkheidsgraad van jouw klasse zijn. Doe je dat wel, dan krijg je voor de cijfers van dit onderdeel maximaal een 4,5 voor de uitvoering en maximaal een 5,5 voor de voor choreografie en moeilijkheidsgraad.
- Zorg ervoor dat je binnen de toegestane tijd blijft. De toegestane tijd voor pony's en paarden is verschillend. Je vindt de toegestane tijd bovenaan op het kürprotocol.
- Een mooie Kür is voor jou en je paard plezierig om te rijden, is harmonieus en een feest om naar te kijken en te luisteren voor de jury en het publiek.
- Houd rekening met de aard van je paard. Heb je bijvoorbeeld een kijkerig paard, dan kun je misschien het beste beginnen met een slangenvolte, zodat je paard zich ontspant.
- Voor elk niveau geldt dat tempoversterkingen in draf en galop op een *gebogen lijn* (bijvoorbeeld een volte of gebroken lijn) als *middendraf* en *middengalop* worden gezien. Dit kan een leuke afwisseling zijn in je choreografie, maar vergeet niet om - als dit wordt gevraagd in jouw klasse - de uitgestrekte draf en de uitgestrekte galop ook op de rechte lijn te tonen om mee te laten tellen voor de beoordeling.
- Toon een bepaald onderdeel of gang niet te vaak, dit kan je artistieke beoordeling negatief beïnvloeden.

Welke oefeningen zijn toegestaan?

De proef mag de moeilijkheidsgraad van het gevraagde niveau niet overstijgen. Als je de voorgeschreven oefeningen bewust anders (zwaarder) uitvoert dan zoals deze omschreven staan, dan krijg je voor de cijfers van dit onderdeel maximaal een 4,5 voor de uitvoering en maximaal een 5,5 voor de voor choreografie en moeilijkheidsgraad.

Dit is dus weer iets anders dan het tonen van niet-verplichte oefeningen die boven je niveau zijn, maar de gevolgen zijn hetzelfde.

LET OP! Je mag gevraagde oefeningen combineren, maar *niet* op een manier die ervoor zorgt dat het gevraagde figuur niet getoond wordt zoals dit in de reguliere dressuurproeven de bedoeling is.

Voorbeeld

In de L-kür wordt bijvoorbeeld een slangenvolte gevraagd. Op die slangenvolte kun je dus heel goed de gevraagde overgang naar stap en de overgang naar draf laten zien. Voor alle onderdelen krijg je dan een beoordeling.

Maar zou je bij jouw slangenvolte de vloeiende bogen aan de lange zijde onderbreken om daar de gevraagde voltes 12 – 15 meter te tonen, dan betekent dit dus dat je een nul voor je slangenvolte krijgt. Omdat je de lijn van de slangenvolte hebt onderbroken door de volte te rijden.

Natuurlijk mag je dit figuur wel rijden, maar vergeet dan niet ook de 'gewone' gevraagde slangenvolte te tonen!

Hoofdstuk 2 – Niveau indeling

Zoals gezegd, is het in de Kür op muziek niet toegestaan om onderdelen te rijden die boven het gevraagde niveau zijn. Doe je dat wel, dan heeft dat gevolgen voor je beoordeling (zie vorige hoofdstuk). Voor alle klassen geldt dat de onderdelen die gevraagd worden in de reguliere proeven voor de twee onderdelen dressuur behoren tot het niveau van de Kür.

Niet alle onderdelen die je in de reguliere proeven moet rijden worden gevraagd in de Kür. Daarin heb je dus een stuk marge, waaraan je naar eigen inzicht een creatieve invulling kunt geven. Hieronder zullen we dat per klasse aan de hand van een aantal voorbeelden verduidelijken.

Kür op L-niveau

Toegestaan op L-niveau, maar niet specifiek gevraagd in het Kür-protocol, is bijvoorbeeld ook:

- halthouden en enkele passen achterwaarts gaan
- middendraf op gebogen lijnen of voltes
- een hele of een halve volte 10 meter

Duidelijk boven L-niveau en dus niet toegestaan in deze klasse, zijn *onder meer*:

- een slangenvolte met 4 bogen
- door een S van hand veranderen
- galop
- keertwendingen om de achterhand
- verzamelde gangen

Kür op M-niveau

Toegestaan op M-niveau, maar niet specifiek gevraagd in het Kür-protocol, is bijvoorbeeld ook:

- halthouden en enkele passen achterwaarts gaan
- middendraf op gebogen lijnen of voltes
- door een S van hand veranderen

Duidelijk boven M-niveau en dus niet toegestaan in deze klasse, zijn *onder meer*:

- een volte van 15 of 10 meter in galop
- galopwisselingen via 4 tot 6 drafpassen
- contragalop
- keertwendingen om de achterhand

Kür op Z-niveau

Toegestaan op Z-niveau, maar niet specifiek gevraagd in het Kür-protocol, is bijvoorbeeld ook:

- een slangenvolte
- door een S van hand veranderen

Duidelijk boven Z-niveau en dus niet toegestaan in deze klasse, zijn *onder meer*:

- binnenkomen / groeten over de A-C lijn in galop
- verzamelde galop
- contragalop

Kür op ZZ-niveau

Toegestaan op ZZ-niveau, maar niet specifiek gevraagd in het Kür-protocol, is bijvoorbeeld ook:

- een slangenvolte
- door een S van hand veranderen
- binnenkomen /groeten over de A-C lijn in galop

- de contragalop in een enkele of dubbele gebroken lijn is een optie op het kürprotocol

Duidelijk boven ZZ-niveau en dus verboden in deze klasse, zijn *onder meer*:

- een volte kleiner dan 10 meter in galop
- vliegende galopwissels
- overgangen galop-stap / stap-galop

Hoofdstuk 3 – Beoordeling

Waarom zijn de punten vaak hoger in een Kür op Muziek?

De punten in een Kür vallen vaak hoger uit dan de punten in een voorgeschreven “klassieke proef” uit het dressuurproevenboekje zonder muziek. Dit komt omdat het in de praktijk gemakkelijker is een paar tiende procenten meer te halen voor de artistieke waardering, dan de technische waardering met enkele tienden van procenten op te vijzelen. Een relatief hoge artistieke waardering kan het eindtotaal dus gunstig beïnvloeden.

Een andere oorzaak is dat je in de Kür de mogelijkheid hebt om mindere onderdelen of fouten te herstellen. Je mag onderdelen opnieuw rijden waardoor je het eindcijfer voor dat onderdeel wellicht kunt compenseren.

Wat wordt er beoordeeld op het Kür-protocol?

Een Kür-protocol bestaat uit twee delen: een technische en een artistieke helft.

Technisch gedeelte

Hier geeft een jurylid de waardering voor de technische uitvoering van de verplichte onderdelen.

Artistiek gedeelte

Hier waardeert het jurylid de artistieke waarde van de proef:

- de choreografie en originaliteit
- de moeilijkheidsgraad en de afstemming tussen het genomen risico en de africhtingsgraad van het paard of de pony
- de muziekkeuze
- de harmonie tussen menner en paard
- het ritme, de energie, de zuiverheid en de elasticiteit van de bewegingen

Het beoordelen van een Kür is niet eenvoudig

- als jurylid moet je gelijktijdig een verplichte oefening herkennen, je technische waardering uitspreken en ondertussen oog houden voor het geheel
- je moet de overeenkomsten tussen het ritme van bewegen van het paard en het ritme van de muziek herkennen
- je moet de symmetrie en de logica van de proef in de gaten houden
- je moet de bijzondere overgangen in de muziek en in de proef opmerken en tegelijkertijd de moeilijkheidsgraad waarderen

Tips voor de jury

- zorg voor een goede secretaris of secretaresse
- maak korte notities van de moeilijkheidsgraad, de symmetrie en de originaliteit
- schrijf de cijfers altijd eerst links op het protocol achter de omschrijving – je weet immers niet of een oefening nog een keer getoond zal gaan worden. Is dat het geval, schrijf je het tweede cijfer ernaast en het gemiddelde in de totaalkolom

Het artistieke gedeelte op het protocol

Bij het artistieke gedeelte worden cijfers gegeven voor de volgende onderdelen:

De impuls, regelmaat en soepelheid

Dit onderdeel omvat energie en elasticiteit van de beweging in alle gangen en tempi en de takt. Hier wordt de correcte africhtingsgraad van een paard beoordeeld, met de basis van soepele, regelmatige, vrije bewegingen.

Negatief beoordeeld wordt hier onder meer onregelmatigheden in de bewegingen, matige of geen stelling/buiging, onrustige aanleuning.

De rijvaardigheid en harmonie tussen menner en paard

Dit onderdeel omvat de houding op de bok en de inwerking van de menner, evenals de oplettendheid, het vertrouwen en de gehoorzaamheid van het paard. Hier wordt gelet op het algemene, plezierige beeld dat menner en paard uitstralen.

Negatief beoordeeld wordt:

- slechte houding op de bok
- slecht inwerken
- rijtechnische problemen, bijvoorbeeld fouten of storingen tijdens de grijze zones
- paard loopt met een open mond / tong uit de mond
- paard toont verzet of andere tekortkomingen

De choreografie en de verdeling over de rijbaan

Dit onderdeel omvat de gelijkmatige verdeling van de rijbaan, de herkenbaarheid van de gevolgde lijnen, de originaliteit en de vindrijkheid ten aanzien van de inhoud van het programma.

Hier wordt gekeken naar de symmetrie van de Kür, de logische opbouw en de creativiteit van de proef.

Negatieve beoordelingspunten kunnen zijn:

- het te veel op de hoefslag rijden
- het rijden van onherkenbare lijnen
- een onlogische opbouw of volgorde van de onderdelen
- geen mooie rijbaanverdeling

Inhoud programma en moeilijkheidsgraad

Dit onderdeel omvat de antwoorden op de vragen:

- Is de moeilijkheidsgraad goed afgewogen en is het risico aangepast aan de graad van africhting?
- Hoe is de aaneenschakeling van de verplichte onderdelen en eventueel niet-verplichte onderdelen?

Tip

Zoals in het Engels zo mooi wordt omschreven, gaat het hier om 'well calculated risks'. Moeilijke oefeningen die perfect worden uitgevoerd scoren goed. Maar slecht uitgevoerd halen ze het cijfer naar beneden!

Beoordeling choreografie

Negatief beoordeeld kunnen worden:

- een 'te klassieke' proef (zie de verplichte proeven uit het proevenboekje)
- een te simpele samenstelling
- een te moeilijke samenstelling en daardoor een slecht uitvoeren van de verplichte oefeningen
- een onlogische volgorde of aaneenschakeling
- het te vaak en/of te snel wisselen van overgangen en onderdelen
- het herhaaldelijk uitvoeren van oefeningen op een plaats die beoordelen niet of moeilijk mogelijk maakt

De muzikale interpretatie en muziekkeuze

Dit onderdeel omvat:

- de overeenstemming tussen de gangen van het paard en het ritme van de gekozen muziek
- de overeenstemming tussen de overgangen in de muziek en die van het paard in de proef
- de algemene indruk van de muzikale uitvoering en de dressuurmatige uitvoering
- de vraag: is er een goed muzikaal (intro) begin en slot van de Kür
- de vraag: is er eenheid in de muziek

Er moet voldoende variatie in de muzikale fragmenten zijn, herhaling kan eentonig werken. Let op dat je niet overdrijft en het te hectisch en fragmentarisch wordt. Kies dynamische muziek om de expressiviteit van bepaalde bewegingen of oefeningen te benadrukken. Je kunt de herkenbaarheid vergroten om melodische lijnen in de muziek te herhalen.

Tip

Om te voorkomen dat je Kür te fragmentarisch wordt, kun je het beste de onderdelen in de verschillende gangen zo veel mogelijk clusteren.

Over het algemeen wordt een hoog cijfer gegeven voor muziek die één geheel is, in één genre, mooie overgangen heeft en liefst ook nog accentueert in de tempoversterkingen.

Negatief beoordeeld worden onder meer:

- slecht gekozen ritmische muziek
- te veel achtergrondmuziek; een muziekje dat maar 'doorkabbelt'
- geen goede muzikale overgangen die overeenstemmen met het rijden
- een gebrek aan samenhang in de muziek
- het ontbreken van een mooi intro en/of een duidelijke slottune
- het plotseling afbreken van de muziek tijdens overgangen

Tip

Het type muziek moet passen bij de uitstraling van je paard of pony. Kijk naar de persoonlijkheid van je paard of pony en zorg ervoor dat de muziek je paard weerspiegelt.

Heb je een fris, fruitig, lichtvoetig pony'tje voor de wagen staan, zorg dan voor vrolijke, lichtvoetige muziek en lichte klanken. Heftige, zware filmmuziek past dan niet bij wat we op dat moment in de baan zien.

Heb je een grote, stoere showbink voor de wagen staan, dan past een wat stevigere muziek juist wel weer goed.

Door de juiste muziekkeuze kun je een ongewenste indruk van je paard iets camoufleren. Als je paard wat zwaarmoedig loopt, kun je door vrolijke, niet al te zwaar aangezette muziek een impulsievere indruk maken. Heb je een heel druk paard dat snel gespannen overkomt, dan kun je door heel rustige, harmonieuze muziek juist een meer ontspannen indruk maken.

Wat als de CD/USB hapert tijdens je Kür?

Als de CD/USB tijdens de Kür hapert of er mee stopt en er is geen reserve exemplaar aanwezig, dan vervolgt de jury de technische beoordeling. Na afloop van de proef overleggen de juryleden over het te geven muziekcijfer.

Heb je voor aanvang van de Kür geen muziek aangeleverd, dan word je uitgesloten. Ook als er bij storing/hapen van de eerste CD/USB geen tweede CD/USB is aangeleverd volgt uitsluiting. De organiserende vereniging geeft aan hoe de muziek aangeleverd dient te worden (CD/USB/digitaal). b

Tip

Zet je muziek ook op een stickje en op je mobiel (en neem de USB-kabel van je mobiel mee). In geval van nood kan dat je redding zijn!

Hoofdstuk 4 – Choreografie

Belangrijke algemene uitgangspunten voor de choreografie:

- alle onderdelen moeten door de jury te beoordelen zijn
- de proef moet symmetrisch en logisch zijn opgebouwd
- de rijbaan moet goed verdeeld worden
- een proef moet bij voorkeur enkele originele lijnen bevatten
- te veel overgangen en tempowisselingen maken een proef onrustig
- een mooie proef is zowel verrassend als enigszins voorspelbaar

Hoe maak ik mijn Kür verrassend?

- maak een origineel begin en slot
- maak onverwacht een goed gereden overgang
- verwerk een muzikaal grapje in je muziek
- verrassend kunnen ook tweede hoefslaglijnen zijn of andere lijnen die van de gebruikelijke hoefslag of hoefslagfiguren afwijken

Een Kür moet ook deels voorspelbaar zijn. De jury herkent dan de vloeiende bewegingen in de proef en kan de waardering hiervoor in het cijfer uiten.

Veel overgangen of juist niet?

Het inlassen van veel overgangen verhoogt weliswaar de moeilijkheidsgraad van je proef, maar is niet altijd gunstig:

- niet vloeiend gereden overgangen maken je proef rommelig
- te veel muzikwisselingen maken je proef onrustig (fragmentarisch)

Je mag gerust op een lange zijde ‘niets’ doen en gewoon impulsief verzameld draven of galopperen. Dit geeft jou en je paard de kans op gang te komen, in het ritme van de proef te komen en een vloeiende beweging in gang te zetten.

Tip

Gouden regel bij het samenstellen van een proef:

Liever eenvoudig met een lagere moeilijkheidsgraad, maar technisch perfect uitgevoerd, dan te hoog gegrepen, waardoor de uitvoering technisch niet correct zijn kan.

Voorbeelden hoe je de moeilijkheidsgraad in je Kür kunt verhogen:

- rij een moeilijke lijn met één hand, als jij daar goed in bent
- het correct tonen van extra onderdelen (zoals middendraf op een gebogen lijn)
- het rijden van tempoversterkingen op halve diagonalen
- het rijden van een galopwissel op de A-C lijn op de jury af (ZZ-niveau)

Hoofdstuk 5 – Muziekkeuze

De belangrijkste factoren die bepalen wat voor een muziek je kiest zijn:

- je paard of pony: de muziek moet passen bij het type en de persoonlijkheid van je paard en het ritme moet overeenstemmen met het ritme van de gangen van je paard
- jouw eigen muzieksmaak
- hoe lang wil je de muziek gebruiken?

Het eerste punt hebben we al eerder toegelicht in deze brochure. Het tweede punt spreekt ook voor zich. Je moet zelf ook iets hebben met de muziek waarop je je Kür rijdt, maar hou rekening met de toegankelijkheid van de muziek. Dan komen we bij het laatste punt aan.

Hoe lang wil je de muziek gebruiken?

In de regel gebruik je je Kür vaker dan één keer, dus ga voor muziek van bijvoorbeeld één artiest / film / musical of kies diverse bij elkaar passende muziekstukken uit hetzelfde genre. Daarmee maak je een vrij tijdloze Kür waar je langer plezier aan kunt beleven.

Wanneer je je muziekkeuze specifiek wilt afstemmen op bijvoorbeeld een actualiteit (bijvoorbeeld een Kür die rond Kerstmis wordt verreden), dan maak je voor een specifiek moment een muziekmix. In dat geval kun je de muziek als er in de zomer een Kür wordt uitgeschreven niet gebruiken.

Eén stijl

Het is veel werk om één mooi muziekstuk te vinden waar de ritmes van stap, draf en mooi op passen. Een Kür zal dus meestal meerdere muziekstukken bevatten, waarbij wel wordt aanbevolen de verschillende stukken in dezelfde stijl te kiezen.

De muziek van een Kür in één genre moet een stuk hoger gewaardeerd worden dan die van een Kür met bijvoorbeeld een stukje klassiek, afgewisseld met hardrock en soft pop. Dit laatste bevordert de eenheid van een proef niet.

Eén bezetting

Let voor wat betreft de eenheid in muziekgenre ook op het soort orkestbezetting. Veel Küren worden samengesteld uit symfonische soft pop. Het is niet mooi wanneer een zware, grote orkestbezetting wordt afgewisseld met een zeer kleine orkestbezetting.

Kortom, een drafreprise begeleid door een enkele piano, gevolgd door een galopreprise waarbij een compleet orkest een flinke partij meeblaast, is een schoolvoorbeeld van hoe het niet zou moeten.

Ritme

De muziek kan ondersteunend voor je werken bij het ontwikkelen van je gevoel voor ritme van de muziek en de takt van de beweging van het paard. Het is bij een Kür de bedoeling dat de getoonde bewegingen van het paard synchroon samenlopen met het ritme van de muziek.

Draf

De draf is een tweetaktbeweging. Je muziek zal in de regel dus een twee- of vierkwartsmaat hebben. Naast de takt is ook de manier van bewegen van je paard bepalend voor de muziek. Kies je in de draf

een muziekritme uit dat om de pas aansluit (dus alleen een 'beat' op het linkervoorbeen) of een ritme dat aansluit op elke pas (een 'beat' op het linkervoorbeen en het rechtersvoorbeen)? De eerste optie zal beduidend meer rust uitstralen dan de tweede.

Tip

Het is mooi als de muziek in de draf 'aanzwelt' op het moment dat je een middendraf of uitgestrekte draf laat zien.

Stap

Voor dit viertakritme kun je muziek kiezen zonder duidelijke maat of bijvoorbeeld muziek met een zachte drum in een twee- of vierkwartsmaat. Je kunt in de stap naar een zekere climax aan het eind toewerken met aanzwellende muziek of muziek die een duidelijker ritme krijgt, om de overgang naar een sneller gedeelte van de Kür voor te bereiden.

Galop

Galop is een drietakt beweging, maar toch kies je voor de galop muziek uit in een (rustige) vierkwarts maat, omdat je de 'beat' van de muziek laat samenvallen met het moment dat het paard landt. Een driekwartsmaat is namelijk het ritme van een wals (als je daarop in de maat kunt galopperen, is de kwaliteit van je galop niet goed).

Voor de galop kun je het gemakkelijkst goede muziek vinden. Kies hiervoor niet te vlakke muziek, het liefst ritmisch en bij voorkeur in het gekozen 'thema'.

Als muziek in een 'thema' wordt gebruikt en je hebt deze mooi verwerkt in een proef met een zekere opbouw, vertelt de proef als het ware een verhaal. Dit komt altijd over en de jury zal dit als positief in de beoordeling meenemen.

Tempoversterkingen

Er is bijna geen paard dat niet heel licht versnelt in de beweging bij gevraagde verruimingen. Technisch is dit echter niet juist en een muziekstuk houdt ook één maat aan.

Tip

Je kunt vertraging of versnelling in het afspelen van de muziek bij tempowisselingen het beste vermijden. Een aanzwellend muziekstuk is toepasselijk bij tempoversterkingen, zoals het uitstrekken van de stap, draf of galop.

Overgangen

De overgangen in een Kür zijn een hoofdstuk apart. Het mooiste is om de twee verschillende opeenvolgende ritmes van de muziek professioneel te (laten) 'mengen' en daar enige seconden de tijd voor te nemen. Dat geeft dan in een proef ook de indruk dat je rustig de tijd hebt om de overgang te rijden. Soms heb je geluk en biedt een muziekstuk zelf al een heel mooi moment aan om een overgang te rijden.

Tip

Als je een computer hebt en je bent daar enigszins handig mee, dan kun je met behulp van de benodigde software zelf al op een eenvoudige manier leuke effecten bereiken met het 'infaden' en 'outfaden' van de diverse muziekstukken, helemaal als je kunt werken op twee of meer geluidssporen.

Tip

Je mag de overgangen in een vrije proef op alle denkbare plaatsen maken. Toch zijn herkenbare punten in de rijbaan vaak mooier voor een duidelijk gemarkeerde overgang, die daarmee als bewust gewenst en niet als 'toevallig' of 'per ongeluk' gemaakt overkomt.

De praktijk van de Kür-muziek

Hierbij een aantal adviezen voor deelnemers. Ook voor juryleden is het goed op de hoogte te zijn van de praktische kanten van het maken van een Kür:

- Sommige deelnemers laten de muziek pas beginnen na het binnenrijden en groeten. Dat is uiteraard toegestaan, maar dan mis je wel een kans: de kans om attentie te vragen met een speciale 'openingstune' voor je optreden bij het binnenkomen. Tijdens het groeten kun je eventueel de nieuwe muziek van de proef vast zachtjes laten inspelen. Dat kan heel mooi zijn, zeker als de muziek zo subtiel hoorbaar is dat de aandacht niet van het groeten wordt afgeleid. Ook kun je het groeten zelf door 'eigen' muziek laten begeleiden.
- Voor het binnenkomen is een muziekstuk met een duidelijk eind het mooist. Vind je zo'n stuk niet, zoek dan een mooi eind op een andere plaats in het muziekstuk, draai het stuk terug en kijk of je een acceptabel begin kunt vinden.
- De stap- draf- en galopreprise kun je op soortgelijke manier opbouwen, waarbij van het slot wordt uitgegaan en dan wordt teruggespoeld naar een goed begin. Een proef moet bij het rijden naar een aanzwellend hoogtepunt en slot worden opgebouwd. Bij het samenstellen van de muziek, werk je andersom: je begint bij het slot!
- Als je veel korte reprises in een Kür hebt met veel tempowisselingen en overgangen, heb je wellicht een hoge moeilijkheidsgraad, maar je maakt het je niet gemakkelijk. Bij het samenstellen van de muziek moet je dan ook veel wisselen, wat je Kür (te) fragmentarisch maakt.

Tip

Minder is meer. Ook bij de muziek. Ook voor kunstgrepen zoals bellen, trommels, toeters en kerkklokken om het ritme te accentueren of begin en slot aan te duiden, geldt: met mate!

Wat komt eerst: de muziek of de proef?

Het antwoord is 'het kan allebei'. Als je al een muziekstuk of thema in je hoofd hebt wat past bij je paard en waar je persé op wilt rijden, dan is de muziek leidend. Zet - als je daar een keer rustig de tijd voor hebt - de muziek eens aan en ga rijden en lijnen uitproberen. Kijk welke figuren je allemaal kunt rijden om precies op dát moment bij de F te zijn en in uitgestrekte draf over die diagonaal te kunnen

vliegen, omdat dán de muziek aanzwelt. Het is even puzzelen, maar het voordeel is dat je minder hoeft te mixen en gebruik maakt van de overgangen die al in een muziekstuk zitten.

Andersom kan het ook: je maakt achter je bureau een proef aan de hand van het protocol, die ga je een keer rijden en daarbij neem je de tijd op van groet tot groet. Kom je mooi uit binnen de toegestane tijd, dan kun je je proef filmen en dan begint het gepuzzel pas als je opnieuw achter je pc zit, maar dan met de muziek. Ben je daar zelf echt niet handig mee en heb je in je familie- of vriendenkring niemand die dit voor je kan doen, dan kun je het mixen van passende muziek ook uitbesteden.

Hoofdstuk 6 – algemene eisen

Er zijn algemene (reglementaire) eisen waaraan elke Kür moet voldoen, op elk niveau.

Deze bijzondere bepalingen zijn als volgt:

- Na het belsignaal van de jury moet je binnen 45 seconden je startpositie van de intro innemen.
- Het binnenkomen, halhouden en groeten moet je uitvoeren op de A-X-C lijn. Op ZZ-niveau mag dit in stap, draf of galop. Bij de klasse L-M-Z moet je in stap of draf binnenkomen. Je mag dus tot en met de groet niet van de A-X-C lijn afwijken.
- Je moet bij het begin en einde van de proef groeten met het front naar de hoofdjury bij C.
- De Kürbeoordeling begint bij het binnenkomen bij A. Je tijd gaat in na de groet bij de eerste stap voorwaarts, zijwaarts of achterwaarts en eindigt bij de laatste groet.
- De muzikale intro buiten de ring voor het passeren van het bordje A mag niet langer duren dan 20 seconden.
- De muziek mag beginnen met een intro voor of bij het binnenkomen, maar moet in elk geval starten na de groet bij de eerste pas voorwaarts, zij- of achterwaarts.
- Je mag op de A-C lijn voor de groet geen oefeningen laten zien. Het tonen van een uitgestrekte gang wordt niet als oefening beschouwd.
- Je moet de uitgestrekte draf en de uitgestrekte galop op de rechte lijn tonen.
- Je hoeft de uitgestrekte stap niet speciaal op de rechte lijn uit te voeren, net zo min als het halsstrekken.
- De verzamelde stap hoeft je evenmin op een rechte lijn te tonen.
- Je mag het verplichte aantal meters verzamelde stap onderbreken door bijvoorbeeld achterwaarts te gaan of keertwendingen om de achterhand te rijden.

Let op!

- Je moet de Kür uit je hoofd rijden. Doe je dat niet, dan volgt uitsluiting.
- Levende muziek (orkest) is niet toegestaan (uitsluiting).
- Te veel vocale muziek (met zang) is niet toegestaan (uitsluiting).
- Het handmatig laten versnellen of vertragen van de muziek tijdens het rijden van je kür is niet toegestaan (uitsluiting).
- Je moet voorafgaand aan je Kürwedstrijd je CD/USB inleveren, bij voorkeur met een reservekopie. Vergeet je dat, dan volgt uitsluiting.
- Je hoeft geen omschrijving van de te rijden proef in te leveren.
- Let op de toegestane tijd, tijdsoverschrijding levert 2 aftrekpunten op.
- Beenbescherming bij het paard is niet toegestaan (uitsluiting).